

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від «26» серпня 2024 року
(протокол № 1)

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (БЕЗПЕКОВО-ПРАВОВА)

ПРОГРАМА
обов'язкової дисципліни
підготовки здобувачів II рівня вищої освіти

Спеціальність: 014.16 Середня освіта (Захист України)
Освітньо-професійна програма: «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ЗАХИСТ УКРАЇНИ)»

Гуманітарно-економічний факультет

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правознавства Каменський Д. В.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «22» серпня 2024 року, протокол № 1.

ВСТУП

Програма обов'язкового освітнього компонента «Виробнича практика (безпеково-правова)» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Захист України)» підготовки здобувачів вищої освіти кваліфікації магістр середньої освіти, спеціальності 014.16 Середня освіта (Захист України).

Предметом вивчення освітнього компонента «Виробнича практика (безпеково-правова)» є формування та вдосконалення професійних компетентностей майбутніх викладачів з предмета «Захист України» у реальних умовах педагогічної діяльності та з огляду на загальну безпекову ситуацію в Україні. Практика передбачає набуття навичок організації виховної роботи та безпеково-правової роботи зі здобувачами освіти в закладах освіти.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

1.1. Метою виробничої практики в закладі освіти є набуття практичних навичок та формування професійних компетентностей у майбутніх викладачів, що необхідні їм для успішної реалізації навчально-виховної діяльності зі здобувачами освіти. Магістранти повинні засвоїти методи і прийоми викладання предмета «Захист України», а також оволодіти педагогічними технологіями безпеково-правової роботи.

1.2. Основними завданнями проходження безпеково-правової практики є:

- ознайомлення з особливостями організації правової діяльності у сфері безпеки та правозахисту в закладах освіти, що реалізують програму з предмету “Захист України”;

- вивчення та аналіз нормативно-правових документів, стратегій, програм і методичних рекомендацій, що регламентують правові аспекти безпеки та правозахисної діяльності в умовах сучасних викликів;

- спостереження за діяльністю фахівців у сфері правозахисту, аналіз їх роботи та виявлення ефективних методів правової взаємодії, а також ідентифікація можливих проблем і шляхів їх вирішення;

- участь у підготовці та проведенні заходів з правової обізнаності та правової допомоги студентам та співробітникам закладу освіти, зокрема участь у тренінгах, семінарах та майстер-класах з тематики “Захист України”;

- розроблення та захист проектів, що стосуються актуальних питань безпеки та правозахисту в Україні, із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних методів та симуляцій правових ситуацій, спрямованих на розвиток правової свідомості студентів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути відповідних **компетентностей** та демонструвати **програмні результати навчання**:

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і багатокультурність в суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до своїх обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

СК 1. Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК 2. Здатність формувати в учнів військово-тактичну компетентність на основі предмета «Захист України».

СК 3. Здатність формувати в учнів медико-тактичну компетентність на основі предмета «Захист України».

СК 4. Здатність формувати в учнів безпеково-правову компетентність на основі предмета «Захист України».

- СК 5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел з предмета «Захист України» й використання інформаційно-пошукових інструментів.
- СК 6. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.
- СК 7. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності.
- СК 8. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів.
- СК 9. Здатність добирати зміст навчання і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.
- СК 10. Здатність розвивати в учнів логічне мислення.
- СК 11. Здатність формувати ціннісне ставлення в учнів.
- СК 12. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.
- СК 13. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.
- СК 14. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'я зберезувальні та інклюзивні технології під час освітнього процесу.
- СК 15. Здатність прогнозувати результати та планувати освітній процес.
- СК 16. Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку учнів з використанням різних видів і форм їх навчально-пізнавальної діяльності.
- СК 17. Здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання учнів.
- СК 18. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.
- СК 19. Здатність використовувати інновації в професійній діяльності.
- СК 20. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем.
- СК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.
- СК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.
- ПРН 1. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів.
- ПРН 2. Розв'язувати конфліктні ситуації у найбільш ефективний спосіб.
- ПРН 3. Виявляти повагу до української культури та національної ідентичності.
- ПРН 4. Визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять із предмета «Захист України».
- ПРН 5. Приймати ефективні рішення під час викладацької діяльності.
- ПРН 6. Розв'язувати проблеми навчально-виховного характеру.
- ПРН 7. Спілкуватися державною мовою.
- ПРН 8. Здійснювати структурно-функціональний аналіз навчального матеріалу та визначати очікувані результати навчальної діяльності.
- ПРН 9. Добирати зміст навчального матеріалу.
- ПРН 10. Володіти прийомами і засобами формування ключових і предметних компетентностей.
- ПРН 11. Залучати до навчання предмета «Захист України» матеріал інших предметів.
- ПРН 12. Добирати доцільні методи і прийоми навчання предмета «Захист України».
- ПРН 13. Створювати ситуацію критичного та логічного мислення.
- ПРН 14. Уміти спонукати учнів до висловлювання ціннісних ставлень.
- ПРН 15. Орієнтуватися в інформаційному просторі.
- ПРН 16. Оперувати безпеково-правовою інформацією в навчальному процесі.
- ПРН 17. Організовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію.
- ПРН 18. Виявляти індивідуальний підхід до учнів з особливими потребами.
- ПРН 19. Планувати освітній процес на рівні курсу, теми та уроку.
- ПРН 20. Оптимально структурувати навчальне заняття.
- ПРН 21. Оцінювати й аналізувати результати діяльності учнів.
- ПРН 22. Використовувати нові методи і прийоми навчання.
- ПРН 23. Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері освіти та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, етичних норм.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Необхідність формулювання додаткових орієнтирів щодо організації, проходження та захисту практики у здобувачів другого рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання в режимі on-line обумовлена: а) воєнним станом, що діє на всій території України; б) неможливістю реального проходження практики у закладах освіти України більшістю студентів; в) можливістю виконання окремих завдань практики з використанням дистанційних технологій. Ці орієнтири визначають окремі особливості організації, проходження та захисту практики в режимі on-line на кафедрі правознавства БДПУ.

Здобувачі другого рівня вищої освіти, денної та заочної форми навчання, що проходять практику в режимі on-line, зобов'язані виконати навчальну та практичну види роботи:

1. Навчальна робота:

Здобувач освіти, що проходить практику в режимі on-line, зобов'язаний під час проходження практики:

а) ознайомитись та занотувати основні положення нормативно-правових актів (відобразити у Звіті не менше 3-х):

1. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

2. Кримінальний кодекс України. Особлива частина. Розділ 1. Злочини проти основ національної безпеки України. Статті 109 - 114². URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

3. Закон України «Про оборону України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

4. Закон України «Про Збройні сили України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1934-12#Text>

5. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

6. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>

7. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

8. Закон України «Про основи національного спротиву». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

9. Стратегія національної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#top>

10. Стратегія воєнної безпеки України. Затверджено Указом Президента України 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n2>

11. Стратегія інформаційної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>

12. Стратегія забезпечення державної безпеки. Затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5>

2. Практична робота:

б) подивитись не менше 3-х відеотрансляцій та написати коротке резюме по кожному з них :

Відеоматеріали для безпеково-правової практики (3 на вибір):

<https://www.youtube.com/watch?v=KS1FiNIMBBE&t=1844s> Територіальна оборона: практика функціонування в Україні, державах ЄС та НАТО. Практичне застосування положень Закону України «Про національний спротив»

<https://www.youtube.com/watch?v=DdNJQ8ycebq> Чи може реформування міжнародного гуманітарного права зменшити ризик вчинення воєнних злочинів?

<https://www.youtube.com/watch?v=uDRIUtCITzk> Організаційно-правові особливості співробітництва України з МКС (Міжнародним кримінальним судом)

<https://www.youtube.com/watch?v=44JrDWM8f2c> Київський безпековий форум. «Сміливий порядок денний Саміту НАТО»

<https://www.youtube.com/watch?v=q04MzriTzS8&t=101s> Правовий механізм захисту довкілля як складова національної безпекової політики України

https://www.youtube.com/watch?v=yYrPd_rhTOE&t=4s Реінтеграція населення деокупованих територій Донбасу і Криму в Україну: права і громадянство

<https://www.youtube.com/watch?v=IghqTrmn65k> Поранені військові: соціальний захист та правова підтримка

<https://www.youtube.com/watch?v=TVrfT-1HAKU> Безпекові ризики у сфері енергетики: думка громадян та пропозиції експертів

https://www.facebook.com/CenterPro.Svit/videos/178773188518638?locale=ms_MY «Освіта та безпека: що Україна може перейняти з досвіду Ізраїлю?»

<https://www.youtube.com/watch?v=A0hURMCtAHU> Форум Україна 30. Безпека країни

в) вирішити у письмовому вигляді три кейси (надати юридичний аналіз)

Кейс 1.

В одному з прикордонних міст України було затримано мікроавтобус іноземних туристів – подружжя Гоффманів. При обшуку цього транспортного засобу було виявлено 80 брошур і кілька тисяч листівок, у яких містилися заклики до повалення конституційного ладу та пропонувалися методи насильницької зміни державної влади в Україні. Також було встановлено, що кілька пачок брошур і листівок подружжя Гоффманів передали громадянину Артеменку для поширення їх серед громадян України.

Кваліфікуйте дії подружжя Гоффманів та громадянина Артеменка. Відповідь поясніть.

Кейс 2.

Кравцов та Масютін із власної ініціативи встановили зв'язки з іноземною розвідкою та надалі підтримували конспіративні контакти зі співробітниками цієї розвідки на території України. Вони збирали відомості, що становлять державну таємницю, та намагалися передати їх іноземній розвідці. При цьому Масютін у письмовій формі подав розроблені конкретні пропозиції щодо ведення диверсійної роботи в Україні.

Кваліфікуйте дії Кравцова та Масютіна. Відповідь поясніть.

Кейс 3.

Громадянин України Колюх відвідав одну із зарубіжних країн як турист. Купуючи там сукню, він виявив, що в нього не вистачило грошей. “Виручив” його український емігрант Момонт. Вони почали разом відвідувати ресторани, розважальні заклади. Сфотографувавши непомітно документи Колюха, Момонт запропонував йому співпрацювати з іноземною розвідкою, погрожуючи що в разі відмови, компетентним органам України стануть відомі його негідні вчинки. Той погодився і дав про це розписку. Одержавши завдання на збирання в Україні шпигунських відомостей, Колюх не став його виконувати. Через деякий час до нього з'явився Момонт для одержання відомостей. Колюх повідомив про нього в поліцію. Момонта було затримано.

Дайте кримінально-правову оцінку вчиненому.

г) Скласти письмову доповідь (презентацію) на одну із тем щодо досягнення основних цілей реалізації державної політики у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва в Україні і презентувати її:

1) достатні оборонні спроможності держави, які в поєднанні з консолідованим міжнародним тиском на Російську Федерацію можуть забезпечити стримування подальшої ескалації збройної агресії проти України та відновлення її територіальної цілісності в межах державного кордону України;

2) потужна територіальна оборона, яка у взаємодії з рухом опору сприятиме підвищенню рівня обороноздатності держави, згуртуванню суспільства, патріотичному вихованню громадян, наданню обороні України всенародного характеру та готовності населення до оборони держави;

3) ефективний менеджмент у сфері оборони, заснований на засадах демократичного цивільного контролю, інших євроатлантичних принципах і стандартах, інноваційних рішеннях та сучасних бізнес-практиках, програмно-проектному управлінні оборонними ресурсами, удосконалених процесах визначення та задоволення потреб оборони України;

4) професійний особовий склад Збройних Сил України та інших складових сил оборони, який перебуває в центрі уваги держави, підтримується вдосконаленими системами кадрового менеджменту, підготовки до військової служби та військово-патріотичного виховання молоді, може бути в короткі строки посилений підготовленим і вмотивованим військовим резервом;

5) сучасне високотехнологічне озброєння, військова та спеціальна техніка Збройних Сил України, інших складових сил оборони, яка забезпечує виконання ними покладених завдань, зокрема в операціях НАТО;

6) розвинута військова інфраструктура, об'єднана логістика та достатні запаси матеріальних засобів, дієва система медичного забезпечення, що відповідають потребам сил оборони;

7) побудовані на національних і євроатлантичних цінностях сили оборони, які відповідають критеріям набуття повноправного членства України в НАТО, взаємосумісні з відповідними компетентними органами держав — членів НАТО та спроможні робити гідний внесок у проведення операції НАТО.

д) виконати *індивідуальне завдання* – підготувати презентації з основних блоків питань, висвітлених у Доктрині цивільно-військового співробітництва України, затвердженій Головнокомандувачем ЗСУ 1 липня 2020 р.

По завершенню практики, студент, що проходив безпеково-правову практику в режимі on-line, має підготувати і надіслати до **Moodle** або на електронну пошту керівника практики (dm.kamensky@gmail.com) :

1. Звіт про проходження практики (не менше 5 сторінок) та додатки до нього (презентацію); у звіті в довільній формі викласти відомості про виконання завдань практики, власні оцінки та висновки про її проходження в режимі on-line;

2. Індивідуальний план виробничої практики (календарний план роботи);

3. Характеристика на студента-практиканта (здобувач пише про свої набуті навички та свою роботу під час практики на 1 стр.)

4. Додатки (копії документів, презентації, фото, тощо).

3. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За результатами практики виставляється залік.

Повне виконання індивідуального плану роботи оцінюється в 100 балів, зокрема:

1. Виконання навчальної роботи – 50 балів (завдання 1 – 25 балів, завдання 2 – 25 балів);
2. Виконання практичної роботи – 50 балів (завдання 1 – 25 балів, завдання 2 – 25 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНОЇ ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ

Оцінка за національною системою	За шкалою ECST	за 100-бальною системою	Рівень навчальних досягнень студентів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	2	3	4	5
Зараховано	A	100-90	Високий рівень	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент повністю виконав план роботи та індивідуальні завдання без допомоги викладача та володіє вміннями творчо-пошукової діяльності. <u>Оформлення завдань навчальної роботи</u> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <u>Оформлення завдань практичної роботи</u> ▪ повністю опрацьовані матеріали з програми підготовки "Тактична медицина" з повністю складеним тестом.
	B	89 - 82	Високий рівень	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент в основному виконав план роботи без допомоги викладача. <u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент повністю виконав план роботи та індивідуальні завдання з частковою допомогою викладача та володіє вміннями творчо-пошукової діяльності. <u>Оформлення завдань навчальної роботи</u> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи з деякими неточностями, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <u>Оформлення завдань практичної роботи</u> ▪ повністю опрацьовані матеріали з програми підготовки "Тактична медицина" зі складеним тестом на позитивну оцінку.

Зараховано	C	81-74	Достатній рівень	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент виконав більшу частину плану роботи без допомоги викладача. <u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент виконав план роботи та індивідуальні завдання з допомогою викладача та володіє уміннями творчо-пошукової діяльності. <u>Оформлення завдань навчальної роботи</u> ▪ Звіт містить відомості про виконання студентом усіх завдань навчальної роботи з неточностями, висновки і пропозиції, список використаної літератури, оформлений з помилками у відповідності до вимог, і включає всі необхідні компоненти. <u>Оформлення завдань практичної роботи</u> ▪ опрацьовані матеріали на половину з програми підготовки "Тактична медицина" зі складеним тестом на позитивну оцінку.
Зараховано	D	73-64	Середній рівень	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент лише частково виконав план роботи за консультацією та під контролем викладача. <u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u> ▪ Звіт містить часткові відомості про виконання студентом розділів програми практики та індивідуальних завдань, висновки, список використаної літератури, має значні недоліки в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти. Застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з науковими джерелами.
Зараховано	E	63-60	Початковий рівень	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент лише частково виконав план роботи за консультацією викладача та під його керівництвом. Застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з підручником. <u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u> ▪ Звіт містить недостатній обсяг інформації про виконання студентом розділів програми практики, висновки, список використаної літератури, має значні недоліки в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти. Володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.
Незараховано	FX	59-0	Низький	<u>Виконання індивідуального плану роботи</u> ▪ Студент не виконав план індивідуальної роботи. <u>Оформлення завдань навчальної та практичної роботи</u> ▪ Звіт не містить відомостей про виконання студентом усіх розділів програми практики, не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику кількість помилок, не має усіх необхідних компонентів, або являє собою повну дослівну копію звіту іншого студента.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ:

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Література:

Базова:

1. Антонов В.О. Конституційно-правові засади національної оборони України: монографія / наук. ред. Ю.С. Шемшученко. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с.
2. Антонов В.О. Поняття та зміст системи національної безпеки. Держава і право. 2010. Вип. 48. С. 137–144.
3. Власюк О.С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики: Вибрані наукові праці. Київ: НІСД, 2016. 528 с.
4. Конституція України: Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
5. Крук С.І. Інституційний розвиток державного управління у сфері забезпечення національної безпеки України : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.05. Харків, 2019. 43 с.
6. Пасічник В. Філософська категорія безпеки як основа нової парадигми державного управління національною безпекою. Науковий вісник «Демократичне врядування». 2011. Вип. 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2011_7_7
7. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2649-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
8. Рябовол Л.Т. Державний суверенітет: наукові підходи до визначення поняття та ступеня обмежень в умовах глобалізації. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2019. № 3 (43). С. 262–266.
9. Смолянук В.Ф. Системні засади національної безпеки України. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2018. № 2 (37). С. 107–126.
10. Ткаченко В.І., Смірнов Є.Б., Астахов О.О. Шляхи формування системи забезпечення національної безпеки. Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил. 2015. Вип. 2 (43). С. 3–8.
11. Ткачук Т.Ю. Правове забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / ДВНЗ «Ужгородський

національний університет», Ужгород, 2019. 487 с.

12. Шевченко М.М. Функції та завдання системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах. Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки. 2014. № 3–4. С. 14–24.

Допоміжна

1. Романов О. Національна безпека: сучасний стан та перспективи. Юридичний журнал. 2005. № 4. С. 15-20.

2. Глазов О.В. Національна безпека: сутність, ознаки, концепція та геополітичні чинники. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер. : Політологія. 2011. Т. 155, вип. 143. С. 42-46.

3. Співак В.М. Політико-правовий та соціокультурний виміри глобалізації : монографія. Київ: Логос, 2011. 416 с.

4. Гончаренко О.М., Лисицин Е.М., Вагапов В.Б. Поняття національної безпеки в контексті національних інтересів України. Наука і оборона. 2002. № 1. С. 18-24.

5. Левицька М.Б. Теоретико-правові аспекти забезпечення національної безпеки органами внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ. 2002. 17 с.

6. Ліпкан В.А. Теорія національної безпеки : підручник. Київ : КНТ, 2009. 631 с.

9. «Стратегія національної безпеки України»: Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

10. The National Security Strategy. Washington D.C. : White House, 2017. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>.

11. Kim R. Holmes, PhD What Is National Security? URL: https://www.heritage.org/sites/default/files/2019-10/2015_IndexOfUSMilitaryStrength_What%20Is%20National%20Security.pdf

12. Стратегія національної безпеки Республіки Польща-2020. URL: <http://opk.com.ua/стратегія-національної-безпеки-респ/>

14. Тітко Е.В. Національна та міжнародна безпека у контексті захисту прав людини в умовах сьогодення. Філософські та методологічні проблеми права. 2016. № 2(12). С. 126-138. URL: [Fmpp_2016_2_12.pdf](http://fmpp_2016_2_12.pdf)

15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

16. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

17. Про службу безпеки України: Закон України 25 березня 1992 року № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382.

18. Романова А.А. Система забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні. Форум права. 2012. № 2. С. 599-602. URL: [FP_index.htm_2012_2_95%20.pdf](http://fp_index.htm_2012_2_95%20.pdf)

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
2. Кримінальний кодекс України. Особлива частина. Розділ 1. Злочини проти основ національної безпеки України. Статті 109 - ____114². URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Закон України «Про оборону України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
4. Закон України «Про Збройні сили України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1934-12#Text>
5. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>

6. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
7. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
8. Закон України «Про основи національного спротиву». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
9. Стратегія національної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#top>
10. Стратегія воєнної безпеки України. Затверджено Указом Президента України 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n2>
11. Стратегія інформаційної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
12. Стратегія забезпечення державної безпеки. Затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5>
13. Доктрина цивільно-військового співробітництва України. Затверджена Головнокомандувачем ЗСУ 1 липня 2020 р. URL: <https://sprotyvg7.com.ua/documents/tsivilno-vijskove-spivrobitnistvo>.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра правознавства
Гуманітарно-економічний факультет

Звіт про проходження виробничої практики в закладі освіти

Студента(ки) 1 курсу,
II рівня вищої освіти «Магістр», групи м13У
спеціальності «014 Середня освіта (Захист України)»

Керівник практики:
доктор юридичних наук
Каменський Дмитро Васильович

(підпис)

Бердянськ
2024

РОЗПОДІЛ НА ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ
мІЗУ група
Спеціальність 014.16 Середня освіта (Захист України)

№	ПІБ здобувача	Керівники практики
1.		...
2.	...	...

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

Студента-практиканта _____
на час виробничої практики в закладі освіти

Дата	Зміст роботи	Вид звітнього документу
1-2 тижднів	1. Навчальна робота: Здобувач освіти, що проходить практику в режимі on-line, зобов'язаний під час проходження практики: а) ознайомитись та занотувати основні положення нормативно-правових актів (відобразити у Звіті не менше 3-х): 13. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text 14. Кримінальний кодекс України. Особлива частина. Розділ 1. Злочини проти основ національної безпеки України. Статті 109 -_114⁻². URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text 15. Закон України «Про оборону України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text 16. Закон України «Про Збройні сили України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1934-12#Text 17. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text 18. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text 19. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text 20. Закон України «Про основи національного спротиву». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text 21. Стратегія національної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#top 22. Стратегія воєнної безпеки України. Затверджено Указом Президента України 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n2 23. Стратегія інформаційної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text 24. Стратегія забезпечення державної безпеки. Затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5 2. Практична робота: б) подивитись не менше 3-х відеотрансляцій та написати коротке резюме по кожному з них : Відеоматеріали для безпеково-правової практики (3 на вибір): https://www.youtube.com/watch?v=KS1FiNIMBBE&t=1844s Територіальна оборона: практика функціонування в Україні, державах ЄС та НАТО. Практичне застосування положень Закону України «Про національний спротив» https://www.youtube.com/watch?v=DdNJQ8ycebg Чи може реформування міжнародного гуманітарного права зменшити ризик вчинення воєнних злочинів? https://www.youtube.com/watch?v=uDRIUtCITzk Організаційно-	Щоденник практики з виконанням і завданнями

правові особливості співробітництва України з МКС (Міжнародним кримінальним судом)

<https://www.youtube.com/watch?v=44JrDWm8f2c>

Київський

безпековий форум. «Сміливий порядок денний Саміту НАТО»

<https://www.youtube.com/watch?v=q04MzriTzS8&t=101s>

Правовий

механізм захисту довкілля як складова національної безпекової політики України

https://www.youtube.com/watch?v=yyrPd_rhTOE&t=4s

Реінтеграція

населення деокупованих територій Донбасу і Криму в Україну: права і громадянство

<https://www.youtube.com/watch?v=IgHqTrmn65k>

Поранені

військові: соціальний захист та правова підтримка

<https://www.youtube.com/watch?v=TVrft-1HAKU>

Безпекові ризики

у сфері енергетики: думка громадян та пропозиції експертів

[https://www.facebook.com/CenterPro.Svit/videos/178773188518638?lo](https://www.facebook.com/CenterPro.Svit/videos/178773188518638?locale=ms_MY)

[cale=ms_MY](https://www.facebook.com/CenterPro.Svit/videos/178773188518638?locale=ms_MY) «Освіта та безпека: що Україна може перейняти з досвіду Ізраїлю?»

<https://www.youtube.com/watch?v=A0hURMCtANI>

Форум Україна

30. Безпека країни

в) вирішити у письмовому вигляді три кейси (надати юридичний аналіз)

Кейс 1.

В одному з прикордонних міст України було затримано мікроавтобус іноземних туристів – подружжя Гоффманів. При обшуку цього транспортного засобу було виявлено 80 брошур і кілька тисяч листівок, у яких містилися заклики до повалення конституційного ладу та пропонувалися методи насильницької зміни державної влади в Україні. Також було встановлено, що кілька пачок брошур і листівок подружжя Гоффманів передали громадянину Артеменку для поширення їх серед громадян України.

Кваліфікуйте дії подружжя Гоффманів та громадянина Артеменка. Відповідь поясніть.

Кейс 2.

Кравцов та Масютін із власної ініціативи встановили зв'язки з іноземною розвідкою та надалі підтримували конспіративні контакти зі співробітниками цієї розвідки на території України. Вони збирали відомості, що становлять державну таємницю, та намагалися передати їх іноземній розвідці. При цьому Масютін у письмовій формі подав розроблені конкретні пропозиції щодо ведення диверсійної роботи в Україні.

Кваліфікуйте дії Кравцова та Масютіна. Відповідь поясніть.

Кейс 3.

Громадянин України Колюх відвідав одну із зарубіжних країн як турист. Купуючи там сукню, він виявив, що в нього не вистачило грошей. “Виручив” його український емігрант Момонт. Вони почали разом відвідувати ресторани, розважальні заклади. Сфотографувавши непомітно документи Колюха, Момонт запропонував йому співпрацювати з іноземною розвідкою, погрожуючи що в разі відмови, компетентним органам України стануть відомі його негідні вчинки. Той погодився і дав про це розписку. Одержавши завдання на збирання в Україні шпигунських відомостей, Колюх не став його виконувати. Через деякий час до нього з'явився Момонт для одержання відомостей. Колюх повідомив про нього в поліцію. Момонта було затримано.

	Дайте кримінально-правову оцінку вчиненому. г) <u>Скласти письмову доповідь (презентацію) на одну із тем щодо досягнення основних цілей реалізації державної політики у воєнній сфері, сфері оборони і військового будівництва в Україні і презентувати її:</u> 1) достатні оборонні спроможності держави, які в поєднанні з консолідованим міжнародним тиском на Російську Федерацію можуть забезпечити стримування подальшої ескалації збройної агресії проти України та відновлення її територіальної цілісності в межах державного кордону України; 2) потужна територіальна оборона, яка у взаємодії з рухом опору сприятиме підвищенню рівня обороноздатності держави, згуртуванню суспільства, патріотичному вихованню громадян, наданню обороні України всенародного характеру та готовності населення до оборони держави; 3) ефективний менеджмент у сфері оборони, заснований на засадах демократичного цивільного контролю, інших євроатлантичних принципах і стандартах, інноваційних рішеннях та сучасних бізнес-практиках, програмно-проектному управлінні оборонними ресурсами, удосконалених процесах визначення та задоволення потреб оборони України; 4) професійний особовий склад Збройних Сил України та інших складових сил оборони, який перебуває в центрі уваги держави, підтримується вдосконаленими системами кадрового менеджменту, підготовки до військової служби та військово-патріотичного виховання молоді, може бути в короткі строки посилений підготовленим і вмотивованим військовим резервом; 5) сучасне високотехнологічне озброєння, військова та спеціальна техніка Збройних Сил України, інших складових сил оборони, яка забезпечує виконання ними покладених завдань, зокрема в операціях НАТО; 6) розвинута військова інфраструктура, об'єднана логістика та достатні запаси матеріальних засобів, дієва система медичного забезпечення, що відповідають потребам сил оборони; 7) побудовані на національних і євроатлантичних цінностях сили оборони, які відповідають критеріям набуття повноправного членства України в НАТО, взаємосумісні з відповідними компетентними органами держав — членів НАТО та спроможні робити гідний внесок у проведення операції НАТО. д) виконати <u>індивідуальне завдання</u> – підготувати презентації з основних блоків питань, висвітлених у Доктрині цивільно-військового співробітництва України, затвердженій Головнокомандувачем ЗСУ 1 липня 2020 р.	
	Підготовка звітної документації.	Звіт та щоденник практики

Керівник практики:

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

Здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет гуманітарно-економічний _____

Кафедра правознавства _____

Освітній рівень II рівень вищої освіти «Магістр» _____

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Захист України)» _____

I курс, група м13У-з

Початок практики _____ Кінець практики _____

Керівник практики _____
(керівник практики згідно розподілу)

Здобувач вищої освіти _____

(підпис)

(прізвище,

ініціали)

«24» листопада 2024 року

ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1-й етап. Навчальна робота:

Завдання 1.

Завдання 2.

2-й етап. Практична робота:

Завдання 1.

Завдання 2.